

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 621
van **LORIN PARYS**
datum: 7 mei 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Jeugddelinquentierecht - Uitrol

Sinds 1 februari 2019 is het nieuwe decreet Jeugddelinquentierecht van kracht. Het is van toepassing op jongeren vanaf 12 jaar. Het nieuwe jeugddelinquentierecht gaat uit van de verantwoordelijkheid van de jongere voor zijn daden en de gevolgen hiervan. Er wordt ingezet op herstelgericht werken, waarbij de jongere zelf de schade die hij het slachtoffer berokkend heeft, moet herstellen op een betekenisvolle manier. Hiermee wordt ook gefocust op het norm- en schuldbesef van de delinquent.

Als een minderjarige een misdrijf pleegt, bepaalt de woonplaats van de minderjarige bij welk justitiehuis hij terechtkomt. Voor het bestuurlijk arrondissement Halle-Vilvoorde treden er echter een aantal complicaties op omdat het deel uitmaakt van gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde: binnen dit arrondissement komt zowel het justitiehuis van Brussel als van Asse in aanmerking. In het computersysteem staat het adres van het justitiehuis van Brussel ook als standaard ingesteld. In dit systeem kan ook maar één adres per gerechtelijk arrondissement worden ingegeven.

Daarnaast speelt in Halle-Vilvoorde, als deel van de Vlaamse Rand, ook de communautaire kwestie mee.

1. Momenteel staat het justitiehuis van Brussel als standaard opgegeven in het computersysteem. In dit systeem kan ook maar één adres van een justitiehuis worden opgegeven per gerechtelijk arrondissement.

Welke stappen zal de minister ondernemen om het in de toekomst mogelijk te maken om meerdere adressen van justitieuze huizen in het systeem op te geven zodat er steeds keuzemogelijkheid is?

2. Een Franstalige minderjarige Vlaming die in Halle-Vilvoorde woont en die een delict pleegt, kan voor een Franstalige jeugdrechter verschijnen in Brussel. In deze instantie moet een Franstalige rechter over het Vlaamse jeugddelinquentierecht beslissen.

Hoe verloopt dit in de praktijk? Zijn er al dergelijke uitspraken gedaan en werkt dit in de praktijk?

3. De Procureur kan de minderjarige een waarschuwingsbrief sturen wanneer hij het dossier seponereert.

Worden er Nederlandstalige waarschuwingsbrieven gegeven aan Franstalige minderjarigen uit Vlaanderen? Magistraten wijzen erop dat het effect van een Nederlandstalige waarschuwingsbrief naar een Nederlandsonkundige minderjarige gering is. Wat is het standpunt van de minister in dezen?

4. Het Parket kan de minderjarige delinquent verschillende voorwaarden opleggen waaraan hij moet voldoen om de strafvordering te laten vervallen. Als er aan de voorwaarden wordt voldaan, betekent dat echter ook dat het slachtoffer geen schadevergoeding kan eisen tenzij deze een burgerrechtelijke zaak opstart.

Waarom is het opleggen van een schadevergoeding door het Parket geen voorwaarde? Zal de minister stappen ondernemen om dit aan te passen?

5. Ook bij convocaties van het Parket kunnen tolken worden ingeroepen.

Gelden de kosten van deze tolken als gerechtskosten of worden zij door de taxatiebureaus vergoed? Is de federale overheidsdienst (FOD) Justitie op de hoogte dat de tolken aanwezig zijn bij convocaties?

ANTWOORD

op vraag nr. 621 van 7 mei 2020

van **LORIN PARYS**

1. De justitiehuisen volgen enkel meerderjarigen op. Voor minderjarigen verloopt de opvolging via de sociale dienst van de jeugdrechtsbank. Indien het dossier op het niveau van het openbaar ministerie wordt behandeld, is de begeleidende dienst afhankelijk van de beslissing van het openbaar ministerie. Bij een positief project of een bemiddeling bijvoorbeeld is dat de dienst voor herstelgerichte en constructieve afhandeling (HCA-diensten).
2. Het klopt dat een Franstalige minderjarige woonachtig in Halle-Vilvoorde kan opteren voor een Franstalige jeugdrechter, die uiteraard wel het Vlaamse jeugddelinquentierecht moet toepassen. Dit op basis van de (federale) wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken. Artikel 16, § 2 van dezelfde wet bepaalt dat van de regel kan worden afgeweken, wanneer de verdachte zijn aanvraag doet op de navolgende wijze: *"Zo de zaak het voorwerp is van een vooronderzoek van het parket, zal de verdachte zijn aanvraag doen aan het openbaar ministerie. Zo de zaak in onderzoek is, zal de verdachte zijn aanvraag doen aan de onderzoeksmagistraat die hem daarvan akte zal verlenen. In spoedeisende gevallen kan de rechter bij wie de zaak oorspronkelijk aanhangig is gemaakt, voorlopig en gedurende de tijd die vereist is vanwege het spoedeisende karakter, de zaak verder blijven behandelen met, indien nodig, de medewerking van een tolk. Zo de zaak reeds onderzocht is of rechtstreeks ter zitting werd gebracht, zal de verdachte zijn aanvraag doen aan de rechtbank, en op het zittingsblad zal daarvan melding worden gemaakt. Wanneer de verdachte de taal niet verstaat, waarvan hij het gebruik voor de rechtspleging vraagt, zal dit feit vermeld worden in het proces-verbaal van de onderzoeksmagistraat of op het zittingsblad der terechtzitting, en de rechtspleging zal in een andere taal worden gevoerd."* Naargelang van het geval, draagt de rechter de zaak dus over aan de andere taalrol. Overeenkomstig artikel 62 Wet op de Jeugdbescherming zijn deze regels eveneens van toepassing op jeugdzaken.

In de praktijk verloopt dit dus als volgt. Als een minderjarige woonachtig is in Halle-Vilvoorde, gelegen in het Nederlandse taalgebied, is de taal van de rechtspleging overeenkomstig artikel 16, § 1 van de Taalwet het Nederlands. Overeenkomstig artikel 16, § 2 van de Taalwet wordt van deze regel afgeweken, wanneer de verdachte hiertoe een aanvraag doet op de bovenvermelde wijze. Wanneer de zaak het voorwerp is van een vooronderzoek van het parket, dient de betrokkene de aanvraag te doen aan het openbaar ministerie, anders bij de rechter.

In de praktijk werd voorheen meestal in voorbereidende rechtspleging al door de Nederlandstalige jeugdrechter een dringende maatregel genomen op basis van het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht, dit in afwachting van de wijziging taalprocedure, en gevraagd om tot rechtstreekse dagvaarding over te gaan waarbij de procedure nadien in het Frans zou worden gevoerd en een Franstalige jeugdrechter dus het Vlaamse decreet toepast. Voor Halle-Vilvoorde zijn er bij navraag 2 Franstalige rechters die dit opnemen en vertrouwd zijn met het Vlaamse decreet.

Om vooruit te lopen op een eventuele bijkomende vraag hierover: enige wijziging aan dit stelsel kan enkel op federaal niveau.

3. Ik verwijs hiervoor naar bovenstaande antwoord. Zolang er geen aanvraag tot taalwijziging is, is de regel Nederlandstalig en zullen de brieven dus in het Nederlands verstuurd worden. Wat de cijfergegevens betreft, die worden opgevraagd door de administratie bij de federale overheid.
4. In situaties waarbij er een slachtoffer is geïdentificeerd en er dus sprake is van te herstellen schade voorziet het decreet dat op niveau van het openbaar ministerie er een herstelbemiddeling wordt voorgesteld. De nadruk binnen het decreet – en zeker op het niveau van het openbaar ministerie – ligt ook op de verantwoordelijkheid van de minderjarige. Zoals het decreet ook stelt: *"de procureur des Konings maakt van de uitkomst van de herstelbemiddeling een proces-verbaal op en houdt daarmee rekening bij zijn beslissing om de zaak al dan niet te seponeren."* Er is dus ruimte voor appreciatie bij het openbaar ministerie om al of niet te seponeren. Ook voorziet het decreet dat als de procureur des Konings alsnog beslist om de strafvordering in te stellen, dat dit kan mits een gemotiveerde beslissing.

Vanaf september starten we wel met een evaluatie van het huidige decretaal kader, een jaar na zijn inwerkingtreding om na te gaan of er lacunes of problemen in de praktijk zijn, die moeten aangepast worden.

5. De vergoeding van de tolkkosten in de procedure voor parketten, rechtbanken en hoven is een federale bevoegdheid.